

**Konference Přijímáme, začleňujeme a vzděláváme děti/žáky cizince IX.
9.10.2025**

dotazy zodpovězené v chatu (kopie konverzace z chatu)

STUPEŇ VZDĚLÁNÍ	OTÁZKA	ODPOVĚĎ
ZŠ	Zajímá mě, jestli je časový rámec pro poskytování jazykové podpory (na ZŠ) pro děti s nedostatečnou znalostí jazyka? Musí být v českém školství také pouze 24 měsíců, stejně jako žáci cizinci? Děkuji	U žáků s českým občanstvím s nedostatečnou znalostí ČJ je nárok vázán obdobně jako u cizinců na dobu plnění povinné školní docházky max. 24 měsíců.
ZŠ	Dobrý den. Chtěla bych se zeptat. Pokud PPP doporučí pro cizince "Úprava obsahu vzdělávání v základním vzdělávání (jazyk)" v rozsahu 3hod/týdně, je nutné, aby tato výuka probíhala v době vyučování, nebo ji lze realizovat i mimo vyučování. Předem děkuji za odpověď.	Dobrý den, výuka má probíhat v rámci disponibilní časové dotace - neměla by být překročena maximální týdenní časová dotace. Organizace je na řediteli školy. Může nahradit obsah vzdělávání např. dalšího CJ nebo jiného předmětu.

ZŠ	Dobrý den, prosím o ujištění, jestli tomu dobře rozumím. Nárok na jaz. přípr. mají žáci s OMJ, kteří plní PŠD ne déle než 24 měsíců. PŠD = 1. - 9. třída. Takže dítě, které chodilo do přípravné třídy ZŠ a nečerpalo v přípravné třídě JP, tak od 1. třídy má nárok absolvovat až 400 hodin po dobu 20 měsíců. Ale dítě, které čerpalo v přípravné třídě JP, tak ty hodiny se mu podle Metodiky MŠMT odečtou. Tj. např. vyčerpalo v přípravné třídě 100 hodin, takže od 1. třídy může čerpat maximálně 300 hodin. A má na to 20 měsíců (počínaje tou první třídou)? Nebo už jen 10 (protože čerpalo v přípravné třídě - nicméně ta není součástí PŠD?)?	Rozsah JP, kterou dítě absolvovalo v přípravné třídě (PT), se neodečítá od celkového rozsahu 400 hodin. Tato podmínka není stanovena vyhláškou. Nepředpokládáme ale, že by dítě, které bylo zapojeno do JP již v PT, čerpalo celých 400 hodin v ZŠ.
MŠ/ZŠ	Dobrý den, ráda bych se zeptala, zda povinná jazyková příprava musí probíhat výhradně mimo vyučování, pokud se jedná o děti z 1.,2. ročníků, pro které je odpolední výuka velkou zátěží, Také bych se ráda zeptala, zda existuje metodika na ověření nedostatečné znalosti ČJ v mateřské škole. Děkuji	Jazyková příprava by měla probíhat primárně v době vyučování, aby to nebylo pro žáka zatěžující. Konkrétní organizaci stanoví ředitel školy. Metodika pro ověření znalosti ČJ v MŠ je k dispozici zde: https://zapojevsechny.cz/clanek/1185-orientacni-zjisteni-nedostatecne-znalosti-ceskeho-jazyka-ms
SŠ	Ředitel MUSÍ informovat VCJ žáka / jeho rodiče o možnosti JP? Je to povinnost ředitele? Nebo jen možnost?	Je to povinnost ředitele školy - viz § 11a odst. 2 vyhlášky 48/2005 Sb. Ředitel školy, ve které žák plní PŠD vyrozumí zákonného zástupce žáka o možnosti JP do 1 týdne od přijetí tohoto žáka do školy.

ZŠ	Nárok na JP (na ZŠ) má žák JEN s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka?	Cizinec, který plní PŠD v ČR max. 24 měsíců má nárok vždy. Občan ČR jen tehdy, pokud má nedostatečnou znalost ČJ. Nemá smysl poskytovat JP v ČJ někomu, kdo ČJ umí.
SŠ	ZŠ předává info SŠ kolik má žák odchozených hodin JP?	Ne, rozsah jazykové přípravy absolvované v ZŠ se neodčítá od JP v SŠ. Pokud žák splní nárok pro JP v SŠ (vzdělává se v ČR max. 36 měsíců), má nárok na celý rozsah (až 400 hod.).
SŠ	Kde prosím přesně naleznu seznam určených SŠ škol v Libereckém kraji?	Seznam je zde Žáci cizinci ve středních školách, MŠMT ČR.
SŠ	Dobrý den, ráda bych se zeptala, na kterých středních školách jsou zřízené nulté ročníky, jaké jsou podmínky pro přihlášení a zda jsou tyto ročníky bezplatné. Děkuji za odpověď.	MŠMT nulté ročníky nezřizuje ani nefinancuje. Dle našich informací nulté ročníky jako přípravu od září do přijímacího řízení na střední školu financuje Magistrát hlavního města Prahy pro ukrajinské uprchlíky na 4 školách v Praze.. Magistrát hlavního města Prahy ještě financuje přípravné kurzy češtiny jako dalšího jazyka na Akademickém gymnáziu a průtokovou třídu na ZŠ Marjánka.
ZŠ	Pokud žák vyčerpá 400 hodin JP, může si zvolit po přestupu do klasické třídy jako druhý cizí jazyk ČJ?	Ano, pokud jsou splněny tyto podmínky: - jedná se o cizince, - škola nabízí možnost náhrady 2.CJ češtinou jako druhým jazykem (není to její povinnost) - náhrada 2.CJ češtinou je v nejlepším zájmu žáka
ZŠ	Jak je to s počtem hodin absolvované JP v případě přechodu po ukončení 1. stupně na jinou ZŠ nebo víceleté gymnázium? Jsme prvostupňová škola.. Děkuji za odpověď.	Při přestupu žáka předává původní škola nové škole údaj o rozsahu absolvované jazykové přípravy.

ZŠ	Děkuji za odpověď, někde jsme v legislativě zaznamenaly informaci, že povinná jazyková příprava může probíhat v rámci vyučování, ale oficiálně se tato příprava nedá započítat. Dají se tedy započítat do povinné jazykové přípravy hodiny, které probíhají pro tyto malé děti v rámci hodin Českého jazyka? Děkuji za upřesnění informace	Není pravdou, že by se jazyková příprava, která probíhá v době vyučování, do absolvovaného rozsahu nezapočítávala. Žák je z obsahu předmětu, který se kryje s JP uvolněn. Pokud dojde k situaci, že kvůli JP některý předmět neabsolvuje vůbec, má "uvolněn" u tohoto předmětu i na vysvědčení. Hodiny ČJ nejsou jazyková příprava.
MŠ	Dobrý den, prosím, jak se řeší v MŠ, pokud nastoupí nový žák s nárokem na JP až po sběru k 30. 9. 2025 - je-li to (pro zjednodušení) 4. žák nebo 9. žák s nárokem (rozhodní pro zřízení 1. nebo další skupiny)? Děkuji	Dobrý den, řeší se případným dofinancováním z rezervy KÚ. Veřejná škola řeší toto prostřednictvím ORP, přes které podává žádost na KÚ.
ZŠ	Ještě bych se chtěla zeptat, jestli neuvažujete o rozšíření cílové skupiny, pokud jde o možnost náhrady 2. cizího jazyka výukou ČDJ. Momentálně je toto umožněno pouze žákům cizincům. Neuvažujete o rozšíření i na žáky s českým občanstvím s obdobnými vzdělávacími potřebami jako cizinci?	Prozatím o tom neuvažujeme.
SŠ	jak se budou řešit cizinci, kteří tu žijí dlouhodobě, doma mluví rodným jazykem, ale vyučovací jazyk školy je český, česky ale stále neumí (typicky např. vietnamská komunita)	V MŠ i ZŠ mají nárok na jazykovou přípravu i v případě, že mají české občanství a nedostatečnou znalost ČJ.

	a bude se tedy řešit i podpora dětí - Čechů studujících v Čechách v české škole, která má jiný vyučovací jazyk (angloamerická akademie, vyučovací jazyk anglický), případně "diplomatické" školy na ambasádách?	Jazyková příprava v ZŠ se odehrává pouze ve školách veřejných - tzn. zřizovaných obcí, svazkem obcí nebo krajem. Školy, které vyučují v ČR podle zahraničního vzdělávacího programu, nejsou zařazeny v rejstříku, ale je v nich pouze povoleno plnění PŠD. Pokud nejsou v rejstříku, neplatí pro ně pravidla, která platí pro "běžné ZŠ".
ZŠ/SŠ (přijímací zkoušky)	Pokud nemá vysvědčení ze zahraniční školy a nemůže doložit, jakým způsobem má škola postupovat? Škola v zahraničí např. již neexistuje.	Pokud nemá vysvědčení z důvodu jeho ztráty, tak se postupuje, jakoby jej svévolně nedoložil a za předchozí vzdělávání obdrží v přijímacím řízení 0 bodů (stejně jako každý jiný uchazeč, který nedoloží vysvědčení). Pokud nemá vysvědčení, protože jej objektivně škola nevydává (např. pololetní), pak je nahrazeno jiným (např. závěrečným).
ZŠ/SŠ	Jak je to se žáky, kteří chodí do české školy a zároveň distančně studují např. na ukrajinské škole? Týkají se možnosti úlev při přijímacím řízení - když budou mít vysvědčení i z ukrajinské školy?	Nikoli, distanční vzdělávání na ukrajinské škole se v přijímacím řízení nijak nezohledňuje.
MŠ	Děti české národnosti, kteří nerozumí, máme učit až v povinném předškolním vzdělávání? Děkuji.	Předpokládá se, že jazyková podpora v MŠ probíhá již od nástupu do MŠ v rámci běžných činností spontánně. V povinném předškolním vzdělávání v mateřských školách s větším zastoupením cizinců+občanů ČR s ned. znalostí ČJ probíhá cílená jazyková podpora za účelem plynulého přechodu do ZŠ.

ZŠ	Dobrý den, chtěla bych se zeptat, zda žák, který absolvoval jazykovou přípravu místo předmětu s jednohodinovou časovou dotací, nemusel mít tento předmět uveden na vysvědčení. Nyní tento předmět musí mít na vysvědčení uveden a místo hodnocení bude mít na vysvědčení uvolněn? Děkuji za odpověď.	Na vysvědčení se tento předmět uvádí a je uvedeno "uvolněn". Tento způsob klasifikace umožňuje postup do dalšího ročníku a v ničem žáka nelimituje.
ZŠ	Můžeme skupinu Jazykové podpory (na ZŠ), kde jsou 2 žáci spadající do skupiny, která má na podporu nárok, doplnit o cizince, žáky s nedostatečnou znalostí, kteří jsou v české škole déle než 24 měsíců? Třeba na základě diagnostiky, která prokáže, že nemají dostatečnou znalost?	Určitě ano, pokud je to v jejich nejlepším zájmu a není to na úkor kvality výuky ve skupině.
ZŠ	Dobrý den, chtěla bych si ověřit nárok na jazykové vzdělávání. Žák před uplynutím lhůty 24 měsíců podá přihlášku, ale příprava začne na až za další 2 měsíce. V praxi by přihlášku podal v červnu, ale kurz by začal až v září. Je to podle legislativy?	Předpokládá se, že JP je zahájena co nejdříve od nástupu do školy v ČR a nikoliv až po 2 letech. Pokud se vám jedná o občana ČR, který má nárok nově od 1.9.2025, tak pokud v době zahájení JP už je za hranicí 24 měs., tak se bude jednat o nenárokového žáka, který se může účastnit JP, ale měli by tam být ještě min. 2 žáci, kteří aktuálně nárok mají.
SŠ	Jakým způsobem postupuje SŠ pokud student nemá doklad o vzdělání v zahraničí. Aktuálně se to může týkat ukrajinských studentů. Škola mohla být zničena a neexistuje.	LEX Ukrajina v tomto stále platí, tedy nahrazuje jej čestným prohlášením. Jiný cizinec nemůže říct, že doklad nemá (pokud byl vydán), musí si jej zajistit. Pokud vydán nebyl, SŠ nahradí chybějící vysvědčení jiným (např pololetní za konečné).

ZŠ (přijímací zkoušky)	Dobrý den, ráda bych se zeptala, jak postupovat u žáků, kteří již nespádají do podmínky dvou let. Přišli k nám do školy dva sourozenci, kteří přestoupili z jiné školy, kam již dva roky docházeli (jeden je v 5., druhý v 6. třídě), ale nemají osvojené základy českého jazyka, včetně porozumění zejména psaného textu.	Vždy musí jít do poradny, co jim přiznají, je na nich. Obvykle je to navýšení času. Prominutí zkoušky přiznat nemohou.
ZŠ/SŠ (přijímací zkoušky)	Dobrý den, mám dotaz k přijímacímu řízení. Pokud to chápu správně, na prominutí zkoušky z českého jazyka má nárok pouze žák, který doloží 2 roky vzdělávání v zahraničí za poslední 4 roky (tedy 2 závěrečná vysvědčení). Jaké tedy mají možnosti žáci, kteří se tady vzdělávají déle (např. v době PZ se budou v ČR vtdělávat již 3,5 roku apod.). Mají také nárok na nějaká podpůrná opatření i bez návštěvy PPP, nebo musí jít vždy cestou vyšetření v PPP? Co jim PPP potom bude moci nabídnout? Děkuji za odpověď	Vždy musí jít do PPP, uzpůsobení přiznává poradenský pracovník. Nejčastěji se přiznává navýšení času, překladový slovník, popř. zvýrazňovače. V krajním případě může PPP přiznat podporující osobu.

ZŠ	dobrý den, měla bych s dovolením dotaz. V ZŠ je dna žákyně 8. třídy, která bude mít jako druhý cizí jazyk češtinu. Jak organizačně zajistit tuto výuku? Má být individuálně vzdělávána spolu se spolužáky v hodpině němčiny, nebo přearazena do jiné třídy, kde probíhá výuka českého jazyka? Děkuji	Tuto variantu škola zpravidla nabídne pouze v případě, že má rezervu mezi PHškoly a PHmax a tím pádem může výuku zafinancovat. Varianta, že by žák byl ve třídě, kde se ostatní učí cizí jazyk nebo šel na ČJ do jiné třídy není to, o co se tady jedná. Musí to být samostatná výuka s vyučujícím.
ZŠ	Na naší malotřídní škole máme v 1. třídě 2 děti s OMJ, jazyková podpora probíhá v rámci intervence, bylo by možné je začlenit i do skupin s jazykovou podporou v sousední škole?	Pokud splňují nárok, tzn. plní PŠD max. 24 měs., tak se mohou účastnit JP v určené škole. Určitě je oslovte.
SŠ (maturity)	Chtěla bych se zeptat na uzpůsobení podmínek u MT pro žáky/cizince (ukrajinské žáky). Úprava podmínek u DT a písemné práce zazněla v prezentaci. Chápu dobře, že jelikož je ústní zkouška v kompetenci školy, tak podmínky upravujeme podle doporučení z PPP daného žáka, nebo dle našeho vlastního uvážení? Děkuji za odpověď.	Úpravy pro konání ústní zkoušky pro ukrajinské žáky umožňovalo opatření obecné povahy, které v současné době již vydáno není. Pokud žák potřebuje uzpůsobení pro konání maturitní zkoušky, pak pouze na základě doporučení k přiznání uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky poradenským zařízením.
ZŠ	Dobrý den, v kterém případě máme žákům cizincům z Ukrajiny uvádět na vysvědčení školní vzdělávací program Lex Ukrajina	Nejedná se o ŠVP Lex Ukrajina, ale o to, že se do kolonky, kde se uvádí zpravidla název ŠVP uvede, že se žák vzdělával v souladu se zákonem Lex Ukrajina. Škola to uvede pouze v případě, že žákovi byl upraven obsah vzdělávání (např. neměl všechny předměty za účelem adaptace).

ZŠ	Dobrý den, chci se zeptat, jestli 100 hodin jazykové přípravy je naprosté minimum. Máme skupinu ukrajinských žáků prvního ročníku a po loňské zkušenosti víme, že tyto děti do Vánoc mohou běžně fungovat ve třídě. Je tedy možné jazykovou přípravu ukončit před dovršením 100 hodin? Děkuji	Vyhláška hovoří v souvislosti s JP o nejméně 100 hodinách. Intenzita se může postupně snižovat dle potřeby, ale minimum 100 hodin by mělo být dodrženo. Dovedu si představit ukončení dříve, pokud by o to požádali všichni zákonní zástupci žáků.
ZŠ (otázka padla v kontextu nároku na jaz. přípravu)	Prosím započítává se jim i celý pobyt ve školce?	U nároku na JP v ZŠ je rozhodující doba plnění povinné školní docházky v ČR, takže MŠ se nepočítá - nejedná se o PŠD.
SŠ	Dobrý den...učím nově na SOU /SOS...make tam více dětí se SVP, ukrajinských žáků je zde cca 40....mám praxi jako učitelka češtiny ČDJ na ZŠ.. i tak je ale pro mě těžké mapovat tak..jak bych chtěla..všechny žáky. Učím v 9 třídách. Žáků je přes 100..snažím se zapojovat více ukrajinské žáky. Nicméně cítím.. že některým není příjemne..když jim třeba dám jiný úkol.. nebo je více vyvolává na čtení. Přemýšlím..jak to lépe uchopit..	Žáci cizinci, kteří se vzdělávají v ČR max. 36 měsíců, mají nárok na jazykovou přípravu ve skupinách s minimálním počtem 5 žáků. Tento počet umožňuje větší individualizaci výuky.

ZŠ	Dobrý den, výuka češtiny u nás probíhá 1.-3. vyučovací hodinu. Dva ze žáků, kteří se výuky češtiny účastní by podle rozvrhu měli mít 3.-4. vyučovací hodinu tělesnou výchovu, jejíž výuka probíhá na jiné budově (odchází společně s vyučujícím a také s ním po skončení přichází). Žáci nemohou budovu školy v době výuky opustit sami, proto je v současné době situace řešena tak, že tito dva žáci odchází na výuku tělesné výchovy již po 2. vyučovací hodině a výuka češtiny pak probíhá bez nich. Bylo by možné situaci řešit jinak, aby žáci mohli navštěvovat výuku češtiny i 3. vyučovací hodinu?	Dobrý den a nemohl by je doprovodit do vedlejší budovy po 3. hodině někdo ze zaměstnanců školy? Nebo případně posunout JP tak, aby probíhala 2.-4. hodinu s tím, že na TV nebudou vůbec chodit. Záleží na možnostech školy.
ZŠ	Dobrý den, když je žák cizinec vzděláván déle jak 2 roky - nemá doporučení z žádného poradenského pracoviště, ale stále nezvládá dobře český jazyk. Mluvnická pravidla pravopisu nedokáže aplikovat. Na základě čeho mu mohu upravit hodnocení či např. úplně nehodnotit diktáty?	V souladu s § 15 odst. 7 vyhlášky č. 48/2005 Sb. je při hodnocení žáků-cizinců, kteří plní PŠD v ČR, neznalost jazyka považována za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon. Je vhodné hodnotit pokrok a snahu ve vzdělávání a nesrovnávat se spolužáky.
SŠ	Platí § 15 odst. 7 vyhlášky č. 48/2005 Sb. při hodnocení žáků-cizinců, kteří plní PŠD v ČR i pro SŠ?	Platí pouze pro nižší stupně víceletých gymnázií, kde žáci plní PŠD. Pro jiné SŠ nikoliv.
SŠ	O co se dá opírat při hodnocení vícejazyčných žáků na SŠ, pokud nebyli šetření v PPP?	Žáci cizinci jsou hodnoceni stejně jako čeští žáci.

ZŠ	jak skloubit jazykovou přípravu, která probíhá na jiné škole s výukou na domovské škole?	Neexistuje jednotný návod, je nutné vždy řešit s ohledem na konkrétní podmínky.
ZŠ	Pokud má žák, který je již delší dobu vzděláván v ČR, druhý cizí jazyk češtinu, může docházet v této době, kdy se ve třídě druhý cizí jazyk vyučuje, na výuku češtiny do jiné třídy? Např. žák 8. třídy v době svého druhého jazyka dochází do 7. třídy a učí se společně s nimi, resp. diferencovaně, jak je v té třídě vyučující zvyklý.	Pokud škola možnost náhrady 2.CJ češtinou jako druhým jazykem cizincům nabízí, tak tu výuku musí i samostatně personálně zajistit. Ve třídě, kam by žák přešel, se ale nebude učit čeština jako druhý jazyk, takže to je zcela něco jiného.
ZŠ	Dobrý den, do naší školy dochází na výuku češtiny kromě žáků původem z Ukrajiny také dívka, která pochází z Vietnamu. Vzhledem k tomu, že je v České republice teprve krátce, česky rozumí opravdu málo, jak přistoupit k výuce na začátku, pokud dívka nerozumí ani anglicky a chybí nám společný komunikační kanál? Zatím využíváme především obrázkových slovníků. Děkuje	Pro úplné začátky Vám mohou pomoci následující publikace a materiály: • Krabička první záchrany - první dny a týdny se žákem bez znalosti češtiny ve třídě. • Praktické desatero učitele PRO JAZYKOVĚ SENZITIVNÍ PŘÍSTUP VE TŘÍDĚ S ŽÁKY S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM • Příručka pro adaptační koordinátory • Úspěšná práce s heterogenní třídou 4: Používejte gradované slovní úlohy Zapojmevšechny.cz Další tipy na výukové materiály najdete zde: Čeština jako druhý jazyk – učebnice & materiály Zapojmevšechny.cz